

Albert Mas-Griera

Escrit als estels, la primera obra d'aquest autor barceloní nascut el 1954, es va publicar el 1987 i va tenir molt bona acollida crítica —es va dir que renovava el gènere policíac en literatura catalana— però escassa repercussió. El mateix li ha passat amb els reculls de contes *La trapezista cega* i *el llançador de nans* (1993) i *La ciutat dels àngels* (1999). És traductor de novel·les, així com de cançons de pel·lícules de dibuixos animats com *Toy Story* o *Anastàsia*, i de teatre musical, els més recents *Mamma Mia!* i *Grease*.

Títol original_ **La cua del mestre**

Autor_ **Albert Mas-Griera**

Editorial_ **La Campana**

Pàgines_ **177**

Històries poc sagrades

Esdres Jaruchik Naveiras

esús era germà bessó de Judes; Llätzer si hagués pogut hagués triat continuar tranquil·lament mort; a un nen suïcida palestí se li apareix una mena de fantasma-consciència; una nena parla amb un àngel potser massa humà; el treballador d'un dipòsit de cadàvers pateix una malaltissa afició. Amb plantejaments com aquests, Albert Mas-Griera ha escrit un llibre de contes fresc i contundent, que s'agraeix, per l'insòlit dels arguments, acompanyats d'una prosa de qualitat, molt treballada.

Mas-Griera no es mereix no estar entre el reconeixement als Monzó, Moliner o Pàmies, ja que, a part de compartir amb ells un cert estil despersonalitzat i irònic, posseeix potència, originalitat i solidesa. No hauria de restar als límits dels anomenats autors de culte, però ja se sap que els camins de la promoció i l'èxit són inescrutables.

Així doncs, un llibre de deu contes de temàtica plenament original que, juntament amb la capacitat de fer-los versemblants, ocasionen la sensació d'estranyesa en el lector, típica de la narrativa de qualitat anomenada "fantàstica". O el que és el mateix, i parlant pedantescament, l'anomenada *ostranenie*, però al revés, és a dir, mostrar allò estrany com a familiar. Aquest recurs de versemblança l'empra amb mestria Mas-Griera. És un autor que domina l'art de fer semblar veritat el que és pura elucubració i invenció o, millor dit, l'art de fer semblar normal el que no ho és. Per exemple a *La cua del mestre*, el conte que dona títol al recull, la història postresurrecció de Llätzer està tan plena de detalls quotidians i vulgarment humans, que el lector acaba trobant probable que Llätzer fos més desgraciat després de ressuscitar que no pas abans, i que acabés esperant la segona mort amb delit. I que es digui a ell mateix que almenys té el sospitós consol de ser l'únic home de la història que mor dos cops.

Un altre conte a destacar és *Nombres, o Nit de Reis*, en què amb els recursos mínims l'autor explica la història de Josep, un abnegat i humil fuster a qui se li apareix un àngel i li explica que la seva dona Maria, amb prou feines una adolescent, serà mare però ell no en serà el pare, i que confii en Déu, que Maria no l'ha enganyat. Hi apareixen els reis, que no eren reis sinó que vénen d'Orient, l'estrella que els guia, Betlem i el pobre estable. La sorpresa final ratlla la irreverència, però, com he dit abans, el més important és presentar uns personatges plenament versemblants, de carn i ossos, enfrontats a unes circumstàncies no del tot habituals.

Els trets denominadors en la majoria d'aquests contes, hiperrealistes i sobrenaturalment al mateix temps, són els àngels i les presències fantasmals i espirituals. Un encert és presentar-les com un element més de la vida quotidiana, un element que no es veu estrany ni meravellós, sinó fins i tot incordiant i molest, com a *La vida terrenal*, un relat que s'apropa des d'un punt de vista diferent al conflicte del Pròxim Orient, on el protagonista es veu assaltat una vegada i una altra per un estrany personatge en forma de nena insolent que exerceix de consciència, de *Pepet el Grill*, sobre un nen fanatitzat per l'islamisme. Aquesta omnipresència de la nena és clarament anormal, però ell va fent, no s'ho qüestiona, simplement intenta continuar amb la preparació del seu 'martiri'. També és el cas de la nena de *Fantasmes, o allò que passa mentre bades*, en què s'estableix un diàleg entre aquesta i un curiós fantasma d'ulleres de sol, vulgar com la vida mateixa, un diàleg quasi intranscendent però amb el qual els dos personatges són perfectament dibuixats amb quatre traços de mestre.

Però també hi ha dos contes 'realistes': *Conte de Nadal*, amb un argument estrany i desagradable però plausible. Concretament, el mateix de l'almodovariana *Hable con ella*. L'altre és el darrer del recull: un pare en profunda crisi existencial i la relació amb el seu fill. Dos textos molt dignes però no tan rodons com els de caire fantàstic.

No descobreixo res dient que el conte és un gènere que es cultiva molt i molt bé en la literatura catalana, amb autors en plena forma, de diverses generacions i diversos estils i personalitats. Així, tenim un gènere ric i sòlid, amb prou autors en capdavantera, grup en el qual, sens dubte, s'hi encabeix Albert Mas-Griera.